

Landschapsbeheer Flevoland
Zorg voor ons landschap

Landschapsbeheer Flevoland
Botter 14-03
8232 JP Lelystad

t: 0320-294939
e: flevoland@landschapsbeheer.net
www.landschapsbeheerflevoland.nl

Rapport

Natuurtoets Vier Vistrajecten

Maart, 2025

Burgerparticipatie

Landschapsbeheer stimuleert betrokkenheid van bewoners bij de natuur en het landschap in de eigen leefomgeving. Samen verantwoordelijk voor de inrichting en het beheer van de eigen 'achtertuin'.

Landschap

Singels, laanbomen, bermen, dijken, dorpsbossen, weilanden, akkers, stedelijk groen en groot open water zijn dragers van het landschap. Beheer, behoud en ontwikkeling van deze landschapselementen dragen bij aan de beleving van ons landschap.

Cultuurhistorie en Aardkunde

De geschiedenis van Flevoland heeft mens en landschap bepaald. Om de eigen leefomgeving goed te begrijpen speelt kennis van het ontstaan van het gebied een belangrijke rol.

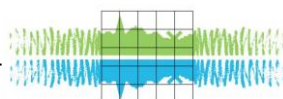

Soortenbeheer

In het Flevolandse landschap horen tal van plant- en diersoorten. De (tijdelijke) aanvullende maatregelen die Landschapsbeheer uitvoert, dragen bij aan het realiseren van een zelf functionerend ecosysteem.

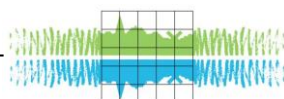
Titel : Natuurtoets Vier Vistrajecten
Auteur : XXXXXXXXXX
Datum : Maart, 2025
Rapportnr : LBF-2025-024

Landschapsbeheer Flevoland
Botter 14-03, 8232 JP Lelystad
t: 0320-294939
e: flevoland@landschapsbeheer.net
www.landschapsbeheerflevoland.nl

Inhoud

1. Inleiding	4
1.1 Locatie.....	4
1.2 Activiteiten.....	7
1.3 Omgevingswet.....	8
2. Methode	10
2.1 Brononderzoek	10
2.2 Soortbescherming	10
2.2.1 Beschermde soorten.....	10
2.2.2 Veldbezoek	10
2.2.3 Beoordeling.....	10
2.3 Gebiedsbescherming	10
2.4 Beoordeling en vervolg.....	11
3. Soortbescherming.....	11
3.1 Potentie in de studiegebieden.....	11
3.2 Bevindingen	11
3.3 Beoordeling.....	11
3.3.1 Broedende vogels.....	11
3.3.2 Buizerd	12
3.3.3 Vleermuizen	12
3.3.4 Bever	12
3.3.5 Otter	13
3.3.6 Kleine marterachtigen (bunzing, hermelijn & wezel)	14
3.3.7 Ringslang	17
4. Gebiedsbescherming.....	18
4.1 Effecten op Natura 2000 gebieden	18
4.2 Natuurnetwerk Nederland (NNN)	18
5. Houtopstanden	23
6. Vervolg	24
Bronnenlijst.....	25
Bijlagen	26
Bijlage 1. Lijst beschermde soorten	26

1. Inleiding

Provincie Flevoland is voornemens om de maai-intensiteit van vier in Flevoland gelegen oevertrajecten te verhogen zodat de hengelsportverenigingen op deze trajecten wedstrijden kan organiseren. Het zijn oevertrajecten die in de huidige situatie ook al gebruikt worden om (wedstrijd te) vissen.

Mogelijk zijn er omgevingsvergunningen voor flora- en fauna-activiteiten benodigd. Om te kunnen starten met de activiteiten waarvoor een omgevingsvergunning vereist is, moeten een aantal stappen en onderdelen worden doorlopen:

Stap 1	Ecologisch onderzoek	Natuurtoets/QuickScan
Stap 1a		Nader onderzoek (<i>indien nodig</i>)
Stap 2	Plan van aanpak	Activiteitenplan of Ecologisch werkprotocol opstellen
Stap 2a		Alternatieve verblijfplaatsen realiseren (<i>indien nodig</i>)
Stap 3	Vergunningsaanvraag	Vergunningsaanvraag indienen
		Beoordeling en verlening Omgevingsvergunning
Stap 4	Start activiteiten	Mitigerende maatregelen toepassen (<i>indien nodig</i>)

De Provincie heeft aan Landschapsbeheer Flevoland gevraagd om de natuurtoets (Stap 1) uit te voeren. Binnen deze natuurtoets kijkt de onderzoeker naar de potentie van de locatie. Op basis daarvan wordt ingeschat of er beschermde soorten aanwezig kunnen zijn en of de natuurlijke omgeving hinder kan ondervinden van de activiteiten. Als uit de natuurtoets blijkt dat mogelijk beschermde soorten aanwezig zijn, aanvullend onderzoek vereist is, of dat de activiteiten schadelijke effecten op de natuur kunnen hebben, zullen passende vervolgstappen worden geadviseerd.

1.1 Locatie

Het studiegebied betreft vier oevers verspreid over Flevoland. De locaties zijn:

- Lage Vaart: Langs de Trekweg, Lelystad (zie Figuur 1.1).
- Hoge Vaart: Langs Watersnipweg, Almere (zie Figuur 1.2).
- Hoge Vaart: Langs Baardmeesweg, Zeewolde (zie Figuur 1.3).
- Lemstervaart: Ter hoogte van Emmeloord (zie Figuur 1.4).

De individuele studiegebieden zullen in de rest van het verslag aangeduid worden als: Trekweg, Watersnipweg, Baardmeesweg en Lemstervaart respectievelijk.

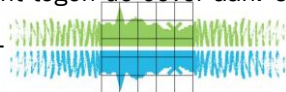
Elk studiegebied beschikt over enkele variërende kenmerken, maar is in te delen in een oever met een rietkraag en de berm waarin deze oever overloopt.

Studiegebied Trekweg beschikt over een bredere berm dan de andere studiegebieden. Tijdens het veldbezoek bleek dit studiegebied niet veel gemaaid te worden waardoor er relatief veel ruigte overblijft. De rietkraag was breed licht intensief gemaaid.

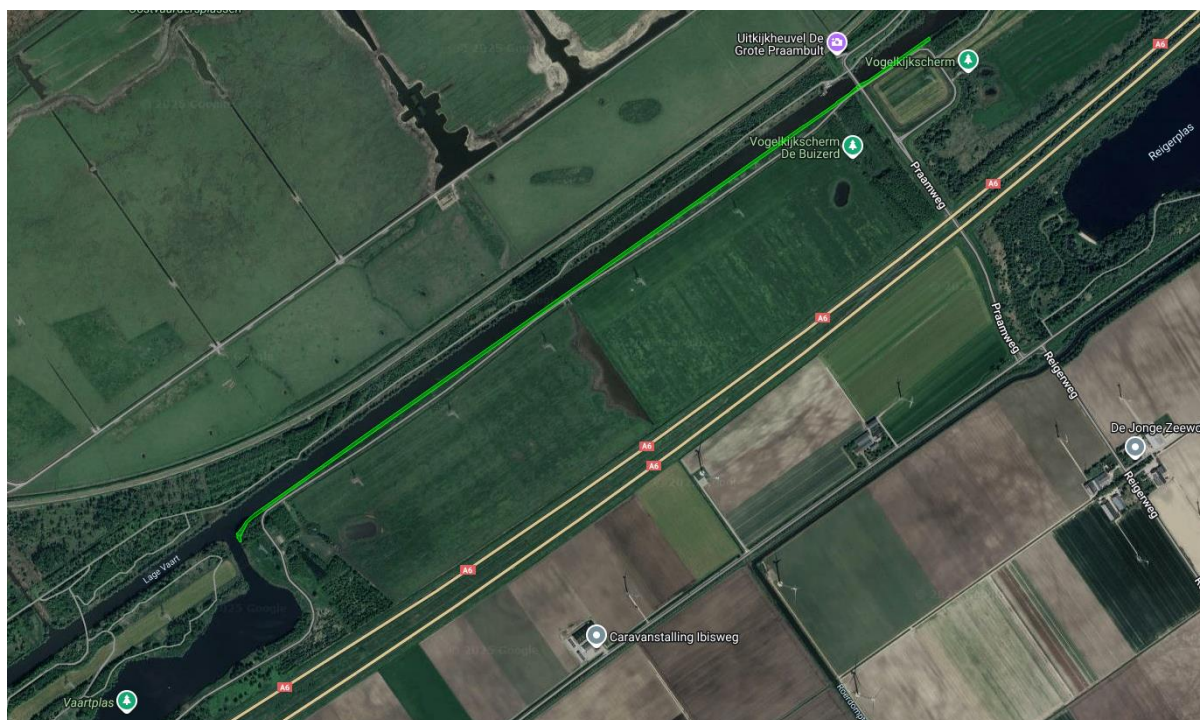
Studiegebied Watersnipweg had daarbij de dichtste rietkraag van alle studiegebieden wat duiden op een lage maai intensiteit. Daarbij stonden hier ook enkele kleine bomen aan de oever met veel beversporen. De berm was daarentegen intensiever gemaaid en erg kort.

Studiegebied Baardmeesweg beschikte ook over een bredere berm met aanwijzingen van een brede rietkraag die tijdens het veldbezoek echter nihil was. De berm was tot het talud intensief gemaaid waarna dit in het talud zelf minder werd. De rietkraag bleek in het talud volledig verwijderd te zijn en tegen de oever niet gemaaid te zijn.

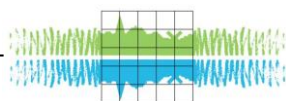
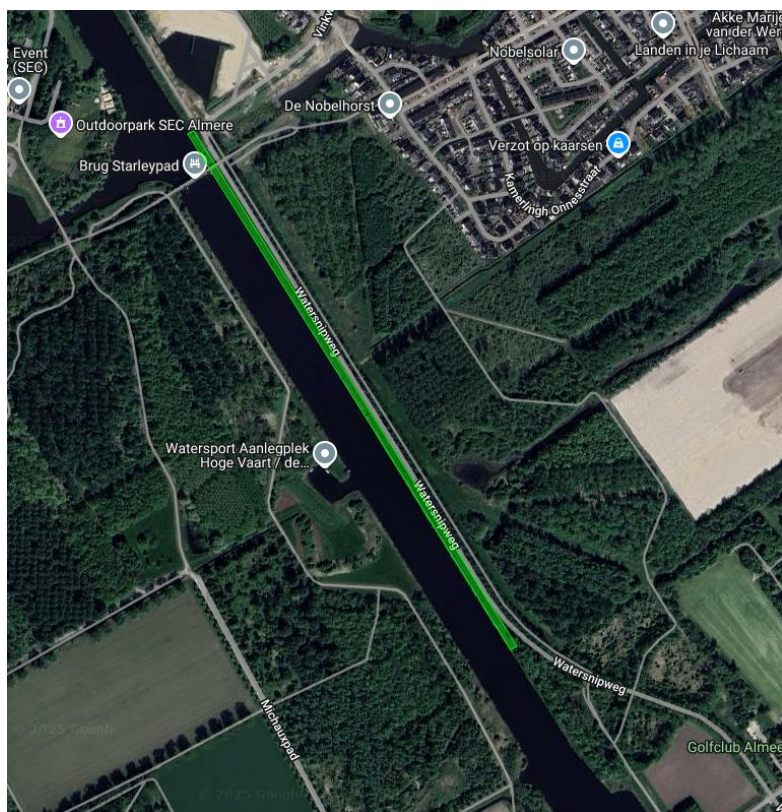
Tot slot was studiegebied Lemstervaart het minst ruig. De berm was zwaar intensief gemaaid en ook het riet was gelimiteerd tot enkele scheuten dicht tegen de oever aan. Ook staan er enkele bomen zonder bever sporen.

Figuur 1.1:
Het studiegebied: Lage vaart (langs de Trekweg, Lelystad).

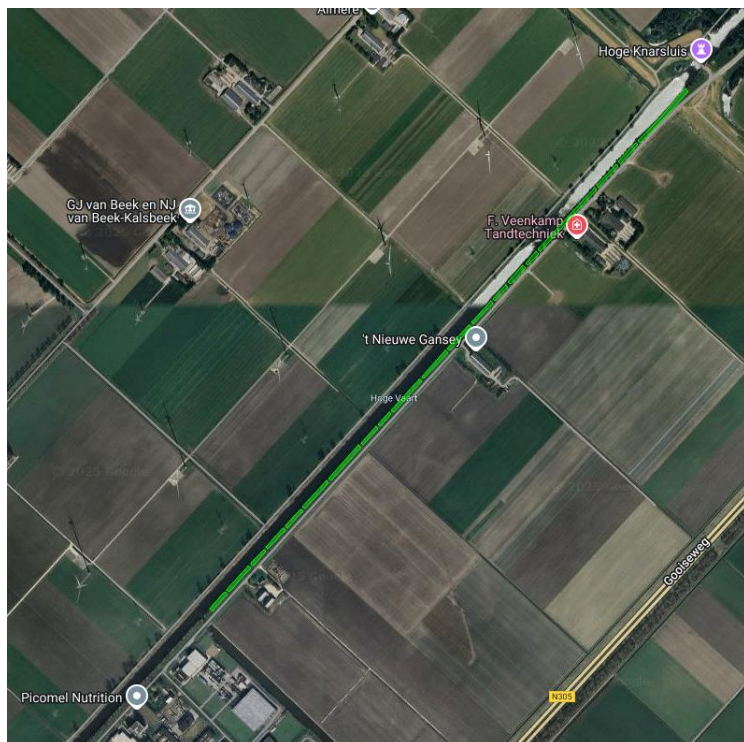

Figuur 1.2:
Het studiegebied: Hoge Vaart (langs Watersnipweg, Almere).

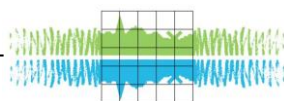
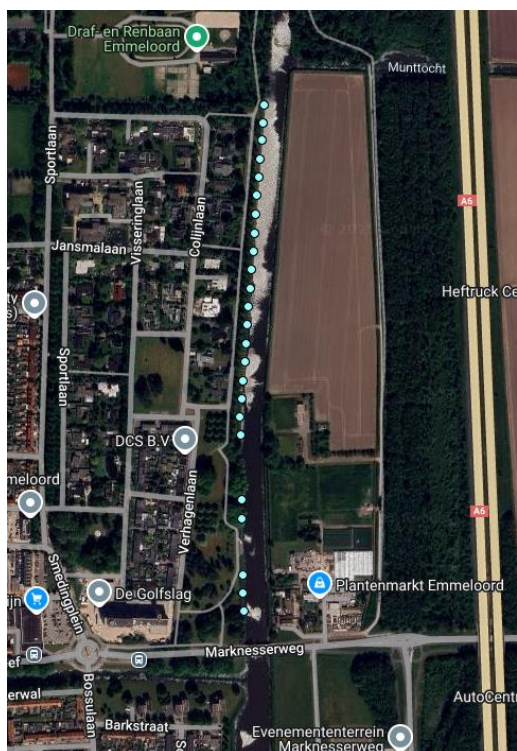
Figuur 1.3:

Het studiegebied: Hoge Vaart (langs Baardmeesweg, Zeewolde).

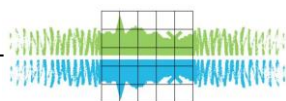
Figuur 1.4:

Het studiegebied: Leemstervaart (ter hoogte van Emmeloord).

1.2 Activiteiten

De provincie is voornemens om de maai-intensiteit te verhogen door tussen 15 mei en 1 oktober de studiegebieden kort te maaien. Deze wijziging in beheer wordt gezien als een mogelijk risico voor bijvoorbeeld beschermde soorten en/of het kan een effect hebben op de wezenlijke kenmerken en waarden van de Natuur Netwerk Nederland gebieden waarbinnen de oeverzones liggen.

1.3 Omgevingswet

Binnen de Omgevingswet is onder andere de bescherming van de natuur geregeld. Dit wordt behaald met de algemene zorgplicht of met de specifieke zorgplichten. Het doel van de regels is onder meer het beschermen van gebieden en soorten.

1.3.1 Algemene zorgplicht

De algemene zorgplicht in de Omgevingswet (art. 1.6 en 1.7) verplicht iedereen om nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving te voorkomen, beperken of herstellen. Deze zorgplicht geldt altijd, tenzij een specifieke zorgplicht van toepassing is (art. 1.8 Ow).

1.3.2 Activiteiten en specifieke zorgplichten

De specifieke zorgplichten zijn vastgelegd in het 'Besluit activiteiten leefomgeving' (Bal). Hoofdstuk 11 van dit besluit behandelt activiteiten die invloed hebben op de natuur, waaronder wilde dieren, planten en de gebieden waar zij voorkomen. Aangezien deze activiteiten schadelijke effecten kunnen hebben op dieren en planten, moeten ze voldoen aan specifieke zorgplichten. Volgens artikel 1.7a van de Omgevingswet (Ow) zijn activiteiten die schadelijk kunnen zijn voor de fysieke leefomgeving verboden, tenzij ze worden uitgevoerd met een omgevingsvergunning (paragraaf 5.1.1 Ow), die wordt verstrekt na beoordeling van de genomen maatregelen.

1.3.3 Soortbescherming

De soortbescherming is gericht op de bescherming, instandhouding of herstel van soorten die van nature in Nederland voorkomen. Deze specifieke zorgplicht voor flora en fauna vereist dat degene die een natuuractiviteit uitvoert, ook controleert welke van nature in Nederland voorkomende soorten aanwezig zijn of verwacht worden. Dit betreft:

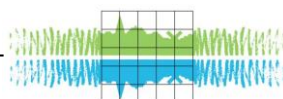
- Vogelrichtlijn-soorten;
- Habitatrichtlijn-soorten;
- Nationaal beschermde of andere soorten (Bijlage IX van het Bal);
- soorten die staan opgenomen op de Rode Lijsten;
- soorten die bedreigd worden in hun voortbestaan.

Wanneer aanwezigheid van deze soorten is vastgesteld of kan worden verwacht, moet worden nagegaan wat de gevolgen van de activiteiten zijn op de desbetreffende soorten. Er wordt dan gesproken over een **Flora en Fauna Activiteit**: *activiteiten met mogelijke gevolgen voor dieren en planten in het wild* (Afdeling 11.2 van het Bal).

Voor bepaalde activiteiten is een vergunningsplicht ingesteld. Voor flora- en fauna-activiteiten met gevolgen voor dieren en planten, kan een vergunning nodig zijn bij:

- schadelijke handelingen bij **vogels** (artikel 11.37, Bal);
- schadelijke handelingen bij dier- en plantensoorten van de **Habitatrichtlijn** en de verdragen van Bonn en Bern (artikel 11.46, Bal);
- schadelijke handelingen bij **andere soorten** dieren en planten welke zijn beschreven in Bijlage IX van het Bal (artikel 11.54, Bal).

Landschapsbeheer Flevoland voert deze controles uit via een natuurtoets, zoals beschreven in Hoofdstuk 2. Hierbij wordt gecontroleerd of (beschermde) soorten aanwezig zijn, welke soorten dat zijn en wat de gevolgen van de activiteit op deze soorten zijn. Vervolgens wordt geadviseerd over het vervolg of hoe de mogelijke gevolgen kunnen worden voorkomen.

1.3.4 Gebiedsbescherming

Binnen de gebiedsbescherming vallen de Natura-2000 gebieden, het Natuurnetwerk Nederland-gebieden (NNN) en overige bijzondere nationale natuurgebieden.

Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden om aan de Vogel- en de Habitatrichtlijn te voldoen. Activiteiten moeten worden beoordeeld op hun mogelijke schadelijkheid voor een Natura 2000-gebied. Deze zogenoemde Natura-2000 Activiteiten zijn bijna altijd vergunningplichtig (artikel 5.1, lid 1 Ow).

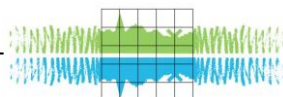
De meeste Flevolandse natuurgebieden zijn onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), voorheen bekend als EHS. Dit netwerk, vastgelegd in de Omgevingsverordening (conform artikel 2.44, lid 4 Ow), heeft als doel natuurbehoud en -versterking. Daarbij zijn verbindingen tussen gebieden cruciaal. Activiteiten mogen geen significant negatieve effecten hebben op de wezenlijke kenmerken en waarden die elk gebied kent. Voor meer informatie zie: [Natuurnetwerk Nederland \(NNN\) - Provincie Flevoland](#)

Landschapsbeheer Flevoland kijkt of de geplande activiteiten in of nabij een beschermd gebied plaatsvinden en wat invloed is op de doelstellingen, de natuurwaarden of op de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied. Landschapsbeheer Flevoland doet geen onderzoek naar de uitstoot van stikstof en voert derhalve geen AERIUS-berekening uit.

1.3.5 Bescherming Houtopstanden

Een houtopstand is een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend. Het (deels) vellen ervan zorgt ervoor dat deze verdwijnen of beschadigd raken. De Omgevingswet geeft regels over het vellen van houtopstand en herbepanten om bossen te beschermen. Zo kan er een meldingsplicht of gedragscode gelden voor het vellen.

Landschapsbeheer Flevoland beoordeelt in de natuurtoets of de activiteiten van toepassing zijn op de bescherming van houtopstanden.

2. Methode

De natuurtoets kent verschillende onderdelen die tot de beoordeling leiden, zoals in dit hoofdstuk is beschreven.

2.1 Brononderzoek

Met het brononderzoek wordt gekeken naar de omgeving, de habitatkenmerken van de studiegebieden en naar de verspreiding van soorten in de regio. Daarbij wordt gebruik gemaakt van verschillende bronnen die de ecologische behoeften van de beschermde soorten beschrijven. Tevens worden de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) en www.waarneming.nl geraadpleegd om te beziën welke dier- en plantensoorten in of nabij de studiegebieden zijn waargenomen en geregistreerd.

2.2 Soortbescherming

Met de natuurtoets wordt gecontroleerd of er van nature in Nederland voorkomende soorten in de studiegebieden aanwezig kunnen zijn, welke soorten dat zijn en wat de gevolgen van de activiteit op deze soorten zijn.

2.2.1 Beschermde soorten

De Omgevingswet kent een lange lijst van beschermde soorten, die zijn onderverdeeld zoals beschreven in 1.2.3. Om deze hanteerbaarder te krijgen heeft Landschapsbeheer Flevoland deze lijst ingekort voor de soorten die aanwezig kunnen zijn binnen Flevoland, zie Bijlage 1. Per soort is vervolgens ingeschat of deze in de studiegebieden voor kan komen.

Vrijstelling Flevoland

Per provincie is een lijst samengesteld van soorten waarvoor een vrijstelling geldt. Hierbij gaat het om algemeen voorkomende soorten waarbij de natuuractiviteiten geen schadelijke gevolgen zullen hebben op hun staat van instandhouding. Voor deze soorten is dan ook (bijna) nooit een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit vereist. Wel geldt voor deze soorten de algemene zorgplicht.

2.2.2 Veldbezoek

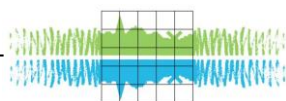
Op 28-02-2025 is een bezoek gebracht aan de studiegebieden. Daarbij is gekeken naar de habitatskenmerken dat de studiegebieden bieden. Specifiek is gekeken naar de aanwezige groenstructuren en bomen en naar ruigten die potentie hebben voor kleine marterachtigen. Bomen zijn gecontroleerd op holten en jaarrond beschermde nesten. De rietkragen zijn bekeken voor sporen van otter, bevers en kleine marterachtigen. Verder is gekeken naar beschermde plantensoorten en invasieve exoten.

2.2.3 Beoordeling

Met de onderdelen onder soortbescherming is een overzicht van de aanwezige beschermde soorten in de studiegebieden ontstaan. Aan de hand hiervan kan worden beoordeeld wat de gevolgen van de natuuractiviteit is op de gevonden dier- en plantensoorten. Deze beoordeling wordt nader toegelicht in 3.3.

2.3 Gebiedsbescherming

Landschapsbeheer Flevoland kijkt of de geplande activiteiten in of nabij een beschermd gebied plaatsvinden en wat invloed is op de doelstellingen, de natuurwaarden of op de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied. Landschapsbeheer Flevoland doet geen onderzoek naar de uitstoot van stikstof en voert derhalve geen AERIUS-berekening uit.

2.4 Beoordeling en vervolg

Met de voorgaande stappen is een overzicht van de aanwezige soorten en de effecten van de activiteiten in kaart gebracht, waarna beoordeeld en geadviseerd kan worden over het vervolg en de aanpak.

3. Soortbescherming

In dit hoofdstuk worden de bevindingen van de natuurtoets met betrekking tot de soortbescherming besproken.

3.1 Potentie in de studiegebieden

De aanwezigheid van een aantal dier- en plantensoorten, die onder de Omgevingswet beschermd zijn, is binnen de studiegebieden vastgesteld. In Bijlage 1 is de volledige lijst van beschermde soorten in Flevoland opgenomen.

Op basis van een eerste inschatting wordt beoordeeld of er potentie is voor beschermde soorten in de studiegebieden. Deze soorten worden in Bijlage 1 in de voorlaatste kolom aangeduid met 'Ja'. De soorten met potentie in de studiegebieden zijn vervolgens nader beoordeeld door middel van brononderzoek en een eerste veldbezoek.

3.2 Bevindingen

Met het veldbezoek is gekeken naar verblijfplaatsen, habitatskenmerken of leefgebiedseisen van beschermde soorten. Er is daarbij vooral gekeken naar bomen met holten en nesten en ruigten voor kleine marterachtigen. Er zijn geen bomen gevonden met holten die geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen. Ook zijn er geen jaarrond beschermde nesten aangetroffen. Er zijn wel aanwijzingen voor andere beschermde soorten. Deze zijn verder toegelicht en beoordeeld in 3.3. Binnen de studiegebieden zijn geen beschermde plantensoorten of invasieve exoten waargenomen.

Uit gegevens van de NDFF (2024) en waarneming.nl zijn waarnemingen van otter, bever, wezel, hermelijn, bunzing, gewone dwergvleermuis, laatvlieger en buizerd binnen of in de nabijheid van de studiegebieden naar voren gekomen.

Rode Lijstsoorten

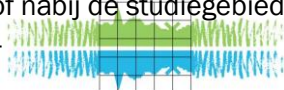
Op basis van de terreinkenmerken, habitateisen en bekende verspreidingsgegevens (NDFF, 2024) worden in de studiegebieden geen vaste verblijfplaatsen en/of voortplantingsplekken verwacht van soorten die zijn opgenomen op de Rode Lijsten. Er zijn daarmee geen aanwijzingen dat de activiteiten nadelige effecten zullen hebben op de soorten van de Rode lijsten.

3.3 Beoordeling

Op basis van de bevindingen van deze natuurtoets zijn bepaalde soorten als kansrijk aangemerkt of uitgesloten binnen de studiegebieden. Vervolgens is beoordeeld of de mogelijk aanwezige beschermde soorten nadelige effecten kunnen ondervinden van de geplande natuuractiviteiten. Indien een soort schadelijke gevolgen kan verwachten, is dit in de laatste kolom van Bijlage 1 met een 'Ja' aangeduid. De soorten die in Flevoland vrijgestelde zijn, worden in dezelfde kolom gemarkeerd met 'X' hiervoor geldt geen vergunningsplicht, maar de zorgplicht is wel van toepassing.

3.3.1 Broedende vogels

Voor broedende vogels in het algemeen geldt dat er geen omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteiten mogelijk is. Broedende vogels mogen nooit zodanig verstoord worden met de activiteiten dat hun broedsucces in gevaar komt. Er zijn met het veldbezoek geen nesten aangetroffen, maar dat kan ten tijde van de werkzaamheden anders zijn, voorafgaand aan de werkzaamheden is het nodig een korte inspectie op nesten uit te voeren. Jaarrond beschermde nesten zijn niet aangetroffen binnen of nabij de studiegebieden. Uit gegevens van de NDFF (2025)

blijken er waarnemingen te zijn van algemene broedvogels binnen de studiegebieden; deze soorten zijn kunnen gebonden aan de studiegebieden en de geplande activiteiten kunnen naar verwachting schadelijke gevolgen voor hen hebben als er geen rekening gehouden wordt met de maai frequenties van de omgeving. Als de tegenovergestelde oever van de studiegebieden en de studiegebieden om en om gemaaid worden zullen er nestlocaties overblijven voor vogels die nesten in riet.

3.3.2 Buizerd

Volgens de NDFF zijn waarnemingen van buizerd waargenomen rond de studiegebieden, maar tijdens het veldbezoek zijn er geen waarnemingen gedaan van buizerd of buizerdnesten.

De intensivering van het maaien zou mogelijk kunnen leiden tot een verhoogde sportvisactiviteit. Dit zou vervolgens zorgen voor een hogere verstoring voor eventueel aanwezige buizerdnesten (en nesten van andere roofvogels). Maar omdat er tijdens het veldbezoek geen waarnemingen van buizerd- (of andere roofvogel)nesten gedaan zijn kunnen negatieve effecten op de staat van instandhouding van buizerds (en andere roofvogels) voor elk studiegebied uitgesloten worden.

Als het beheer verder geïntensiveerd wordt hoeft geen rekening gehouden te worden met de aanwezigheid van jaarrond beschermde vogelnesten.

3.3.3 Vleermuizen

Tijdens het veldbezoek zijn de bomen in de studiegebieden gecontroleerd op holtes. Holtes en scheuren in bomen zijn indicatief voor een mogelijke verblijfplaats van vleermuizen. Er zijn echter geen bomen aangetroffen met holtes die geschikt zijn als verblijfplaats voor deze dieren.

De bomen in het gebied zijn geschikt om te dienen als mogelijke vliegroute en het water biedt mogelijkheid voor functioneel foerageergebied voor vleermuizen. Deze structuren zullen echter niet aangetast worden door de voorgenomen werkzaamheden waardoor er geen negatieve effecten te verwachten zijn op de staat van instandhouding van de vleermuizen.

Nader onderzoek naar mogelijke verblijfplaatsen van vleermuizen is niet nodig en er is geen Omgevingsvergunning voor vleermuizen noodzakelijk, omdat de activiteiten en de nieuwe situatie zoals die nu omschreven zijn geen verstoring opleveren voor vleermuizen.

3.3.4 Bever

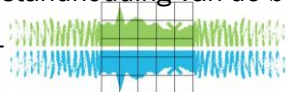
Tijdens het veldbezoek zijn er sporen gevonden van bever in studiegebied Watersnipweg (zie Figuur 3.1). Daarbij zijn volgens de NDFF waarnemingen van bever gedaan in gebieden Trekweg, Watersnipweg en Baardmeesweg. Er zijn geen waarnemingen van bever in of in de nabije omgeving van studiegebied Lemstervaart. De bever komt ook nog niet voor in de Noordoostpolderwaardoor de voorgenomen werkzaamheden binnen studiegebied Lemstervaart geen negatieve effecten zullen hebben op de staat van instandhouding van de bever.

De bever is afhankelijk van wateren die niet droogvallen of volledig bevrozen met goed bereikbare bomen en struiken op oevers (BIJ12, 2017).

Alle drie de studiegebieden (Baardmeesweg, Trekweg en Watersnipweg) zijn geschikt om als leefgebied te dienen voor de bever, waarbij er in studiegebied Watersnipweg daadwerkelijk sporen zijn gevonden van actief gebruik (zie Figuur 3.1). Door de werkzaamheden zullen er minder ruige structuren overblijven en zal mogelijk het sportvissen in intensiteit verhogen.

De bever is vooral schemer- en nachtactief. Vissers zal de bever mijden maar doordat de vaarten zo breed zijn kan de bever de vissers op afstand passeren. In de zomer eet de bever vooral kruidachtigen en die zijn er in overvloed. Pas in de winter schakelt de bever over op het eten van vooral schors van bomen. In die periode zijn er nog maar weinig vissers actie en de oevers die gemaaid worden zijn ook dan weinig interessant voor de bever.

Negatieve effecten op de staat van instandhouding van de bever zijn voor alle studiegebieden dan ook uit te sluiten.

Figuur 3.1:

Beversporen bij studiegebied Watersnipweg.

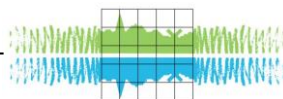
3.3.5 Otter

Tijdens het veldbezoek zijn waarnemingen gedaan van ottersporen bij studiegebied Watersnipweg. Daarnaast zijn er volgens de NDFF ook waarnemingen van otter in studiegebieden Trekweg en Baardmeesweg.

Otters verblijven graag bij oevers met dichte oevervegetatie, struwelen en bosschages (De Zoogdiervereniging, 2025). Alhoewel enige ruigte aanwezig is bij een aantal van de studiegebieden beschikken is er door het huidige beheer niet genoeg ruimte voor de studiegebieden om te dienen als essentiële verblijfplaatsen voor de otter.

Net als bij de bever geldt dat de vaarten zodanig breed zijn dan de otter aan de overzijde van de vaart de vissers kan passeren.

De werkzaamheden zullen dan ook geen negatieve effecten hebben op de staat van instandhouding van de otter.

3.3.6 Kleine marterachtigen (bunzing, hermelijn & wezel)

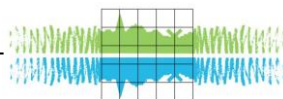
De kleine marterachtigen zijn lastig te inventariseren soorten, waardoor de kans groot is dat zij ook bij een uitgebreid onderzoek worden gemist. Alle studiegebieden bieden mogelijkheden voor kleine marterachtigen.

Studiegebieden Trekweg (zie Figuur 3.2), Watersnipweg (zie Figuur 3.3) en Baardmeesweg (zie Figuur 3.4) bieden genoeg ruige structuren om te kunnen functioneren als functioneel leefgebied van kleine marterachtigen. Dit is voor studiegebied Lemstervaart uit te sluiten door de hoge maai-intensiteit en de dichte bebouwing (zie Figuur 3.5).

Volgens de NDFF zijn er waarnemingen gedaan van bunzing rondom studiegebied Lemstervaart. Dit is echter aan de overkant van het water en de weg waar veel meer ruigte en geschikt leefgebied is voor bunzing, waardoor bunzing nog steeds niet verwacht wordt in studiegebied Lemstervaart.

Figuur 3.2:

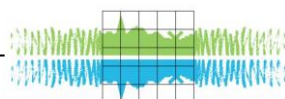
Aanwezige ruigte binnen studiegebied Trekweg.

Figuur 3.3:
Aanwezige ruigte binnen studiegebied Watersnipweg.

Figuur 3.4:
Aanwezige ruigte binnen studiegebied Baardmeesweg.

Figuur 3.5:

Aanwezige ruigte binnen studiegebied Lemstervaart

Het is dus wel aannemelijk dat de studiegebieden Trekweg, Watersnipweg en Baardmeesweg beschikken over verblijf- en voortplantingsplaatsen van kleine marterachtigen.

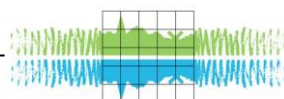
Wanneer de aanwezigheid van kleine marterachtigen niet kan worden uitgesloten danwel aanwezigheid waarschijnlijk is, zijn er in Flevoland twee benaderingswijzen. Er kan worden gekozen om zonder nader onderzoek direct mitigerende maatregelen toe te passen of er wordt wel nader onderzoek uitgevoerd.

Het nader onderzoek betreft een intensief en kostbaar traject en dient tenminste te bestaan uit zes weken onderzoek in de periode maart tot en met september. Wanneer uit het nader onderzoek blijkt dat er kleine marterachtigen aanwezig zijn dan wordt een mitigatieplan opgesteld en een omgevingsvergunning aangevraagd. Als het nader onderzoek door de provincie is beoordeeld en er blijken geen kleine marterachtigen aanwezig te zijn dan is geen omgevingsvergunning voor kleine marterachtigen nodig.

Het is het meest wenselijk om zonder nader onderzoek uit te gaan van de waarschijnlijkheid van de aanwezigheid van kleine marterachtigen en daarbij voorzorgsmaatregelen te nemen. Met de werkzaamheden wordt leefgebied verstoord en mogelijke verblijf- en voortplantingsplaatsen van kleine marterachtigen geraakt. In de nieuwe situatie waarbij idealere sportvisgelegenheden zijn gerealiseerd, zijn er minder mogelijkheden voor kleine marterachtigen door het verlies aan ruigte.

De werkzaamheden vinden plaats binnen de meest kwetsbare periode die loopt van maart tot en met augustus en er is niet genoeg alternatieve ruimte ter beschikking voor de kleine marterachtigen om naartoe te vluchten tijdens de voortplantingsperiode. Daarbij passen de werkzaamheden niet binnen de 'kleinschalige ruimtelijke ingrepen' van de Gedragscode waardoor het noodzakelijk zal zijn om een omgevingsvergunning flora en fauna aan te vragen.

Een ecologisch werkprotocol en mitigerende maatregelen zullen moeten worden opgesteld om de werkzaamheden toch uit te kunnen voeren. Mitigerende maatregelen zouden in kunnen houden dat er gefaseerd gemaaid moet worden. Een voorbeeld hiervan kan zijn dat de lengte van de studiegebieden in drie stroken verdeeld wordt en dat deze in verschillende periodes gemaaid worden. Bij het weghalen van de rietkraag zal er echter nieuwe ruigte gerealiseerd moeten worden. Dit kan gedaan worden door takkenrillen te realiseren. Hierdoor blijven er genoeg mogelijkheden bestaan voor kleine marterachtigen maar kunnen er ook visgelegenheden gerealiseerd worden. De verdere stappen in de procedure en de mitigerende maatregelen zijn beschreven in Hoofdstuk 6.

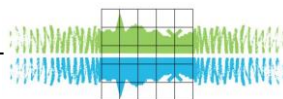

3.3.7 Ringslang

Volgens de NDFF zijn er waarnemingen van ringslangen gedaan in de nabije omgeving van de studiegebied Trekweg. Daarbij bevestigen de veldbezoeken dat de studiegebieden geschikt kunnen zijn als leefgebied van ringslangen.

Ringslangen zijn afhankelijk van waterrijke habitats voor het voortbewegen en het foerageren (RAVON, 2025). Voor de overwintering zijn ze afhankelijk van droge, frotdvrije ondergrondse holtes terwijl zij voor de voortplanting afhankelijk van nattere composthopen voor warmte. Tijdens de veldbezoeken zijn er in de studiegebieden geen compoststructuren gevonden waardoor het gebruik van de studiegebieden als voortplantingsplaats uitgesloten kan worden. Daarbij zullen de studiegebieden na de werkzaamheden geen functieverandering voor de overwintering hebben voor ringslangen en wordt er mogelijk juist meer ruimte gecreëerd om te zonnebaden. Daarbij zal het realiseren van takkenrillen zoals aangegeven in paragraaf 3.3.6 ervoor zorgen dat er mogelijkheden gecreëerd worden voor ringslangen om zich voort te planten.

De voorgenomen werkzaamheden zullen dan ook geen negatieve effecten hebben op de staat van instandhouding van de ringslang.

4. Gebiedsbescherming

In dit hoofdstuk worden de bevindingen van de natuurtoets met betrekking tot de gebiedsbescherming weergegeven.

4.1 Effecten op Natura 2000 gebieden

De studiegebieden bevinden zich niet binnen een Natura-2000 gebied. Het dichtstbijzijnde Natura-2000 gebied is voor studiegebied Trekweg is Oostvaardersplassen dat zich op minder dan 100 meter van de Trekweg bevindt. Voor studiegebied Watersnipweg is het dichtstbijzijnde Natura-2000 gebied Eemmeer & Gooimeer Zuidoever, dat zich op ongeveer vijf kilometer van het studiegebied bevindt. Het dichtstbijzijnde Natura-2000 gebied voor studiegebied Baardmeesweg is Veluwerandmeren dat zich op ongeveer drie kilometer afstand van het studiegebied bevindt. Tot slot bevindt studiegebied Lemstervaart zich op twaalf kilometer afstand van Natura-2000 gebied de Wieden.

Het wordt verwacht dat Natura 2000-gebieden niet worden beïnvloed door intensiever maaibeheer zoals benoemd in 1.2. Hierdoor zullen er geen significant negatieve gevolgen zijn voor de instandhoudingsdoelen van deze gebieden.

Vermoedelijk zal een verhoogde stikstofemissie door de uitvoer van de werkzaamheden leiden tot een toename van stikstofdepositie en mogelijk een significant negatief effect op hiervoor gevoelige habitats en leefgebieden van soorten binnen Natura 2000-gebieden hebben. Landschapsbeheer Flevoland doet geen onderzoek naar de uitstoot van stikstof en voert derhalve geen AERIUS-berekening uit, voor dit project kan het echter noodzakelijk zijn en dient dit door een externe partij te worden uitgevoerd.

4.2 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

De vier studiegebieden grenzen elk aan een ander Natuurnetwerk Nederland gebied (NNN-gebied) en zullen dus hieronder apart behandeld worden.

Studiegebied Trekweg

Studiegebied Trekweg bevindt zich binnen NNN-gebied Verbindingszone Lage Vaart en grenst direct aan NNN-gebieden Randzone Oostvaardersplassen (zie Figuur 4.1).

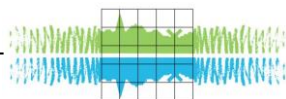
De wezenlijke kenmerken en waarden van NNN-gebied Verbindingszone Lage Vaart zijn het bieden van vlieg- en trekroutes voor vleermuizen, het bieden van leefgebied voor otter, bever en ringslang aan de oevers, het bieden van droge verbindingen voor bos-, struweel- en moerasvogels, bossoorten, marterachtigen en dagvlinders en het bieden van oevers met riet- en ruigtestruweel en verspreid natuurvriendelijke oevers en geïsoleerde poelen.

De wezenlijke kenmerken en waarden van NNN-gebied Randzone Oostvaardersplassen zijn het dienen als verbindingszone voor bos gebonden soorten, het dienen als kerngebied voor bos- en struweelvogels en andere bossoorten, waaronder boommarter, het dienen als overgangszone tussen Oostvaardersplassen en omliggende landbouw- en stedelijk gebied en het functioneren als leefgebied voor ringslang en voor bever.

De geplande activiteiten zoals beschreven in 1.2, hebben gevolgen voor de wezenlijke kenmerken en waarden van NNN-gebied Verbindingszone Lage Vaart. Door het wegmaaien van ruige structuren zal de verbindingsfunctie voor bos-, struweel- en moerasvogels, bossoorten, boommarter, marterachtigen en dagvlinders wegvallen of verminderen.

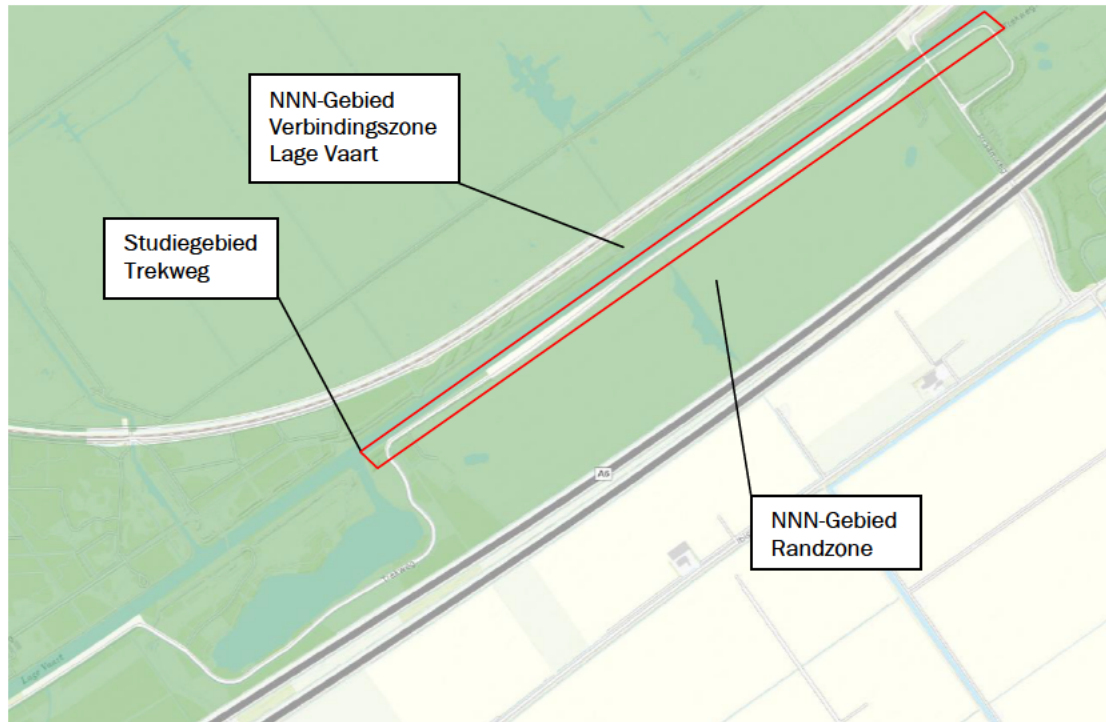
Deze nadelige effecten kunnen ontweken worden als er gefaseerd gemaaid wordt net zoals beschreven in paragraaf 3.3.6. Dit zal ervoor zorgen dat er nog steeds verbindingsmogelijkheden overblijven voor bos-, struweel- en moerasvogels, bossoorten, boommarter, marterachtigen en dagvlinders. Daarbij is het belangrijk dat de vogels mogelijkheid hebben om nesten te kunnen maken en zal er dus rekening gehouden moeten worden met de maaierwerkzaamheden aan de overkant van het studiegebied. Er zal voorkomen moeten worden dat beide oevers op hetzelfde moment gemaaid worden waardoor rietvogels geen nesten kunnen bouwen.

Deze maatregelen zullen meegenomen moeten worden in een ecologisch werkprotocol.

Figuur 4.1:

Studiegebied Trekweg ten opzichte van NNN-gebieden Lage Vaart en Randzone Oostvaardersplassen.

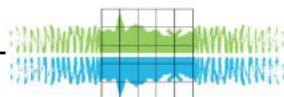

Studiegebied Watersnipweg

Studiegebied Watersnipweg bevindt zich niet binnen een NNN-gebied, maar grenst wel op 100 meter afstand aan NNN-gebied Almeerderhout.

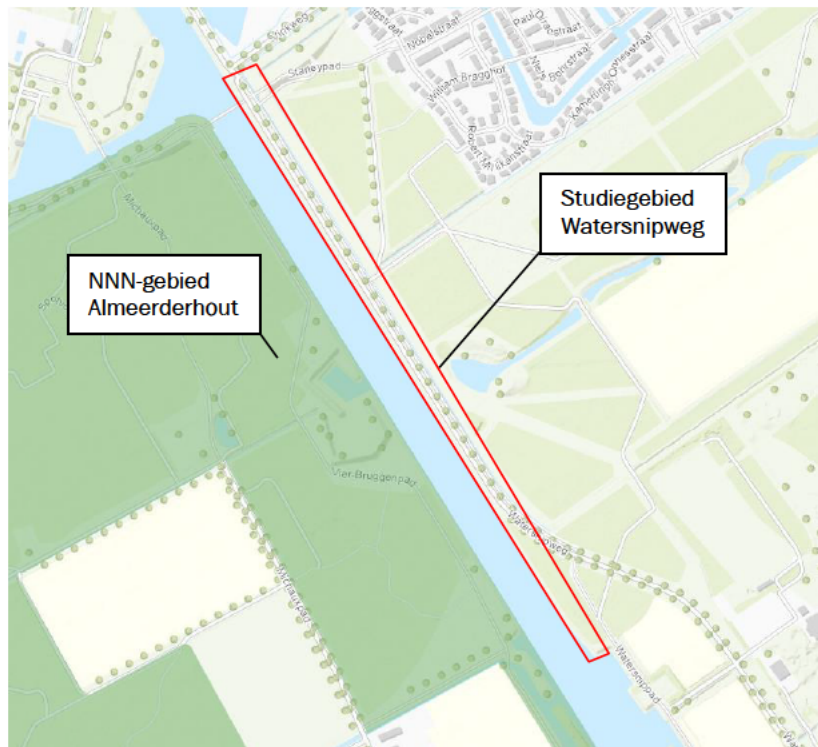
De wezenlijke kenmerken en waarden van NNN-gebied Almeerderhout zijn het dienen als kerngebied voor bos- en struweelvogels en als stapsteen tussen verschillende bosgebieden in Flevoland.

De geplande activiteiten zoals beschreven in 1.2, kunnen gevolgen voor de wezenlijke kenmerken en waarden van een NNN-gebied. Tijdens het veldbezoek bleek dat het riet aan overkant van de watersnipweg gemaaid was. Als beide oevers op hetzelfde moment gemaaid worden zullen er minder mogelijkheden overblijven voor vogels die nesten in riet maken, wat in tegenstrijd is met de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN-gebied. Omdat het onduidelijk is in welke frequentie dit maaibeheer uitgevoerd wordt is het belangrijk dat er rekening gehouden moet worden met coördinatie van het maaien aan de oever van het plangebied en de overkant. Dit moet net zoals voor de trekweg meegenomen worden in een ecologisch werkprotocol.

Figuur 4.2:

Studiegebied Watersnipweg ten opzichte van studiegebied Almeerderhout.

Studiegebied Baardmeesweg

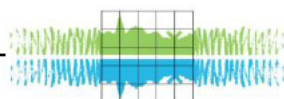
Studiegebied Baardmeesweg bevindt zich binnen NNN-gebied Verbindingszone Hoge Vaart.

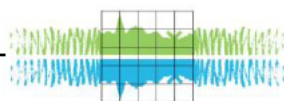
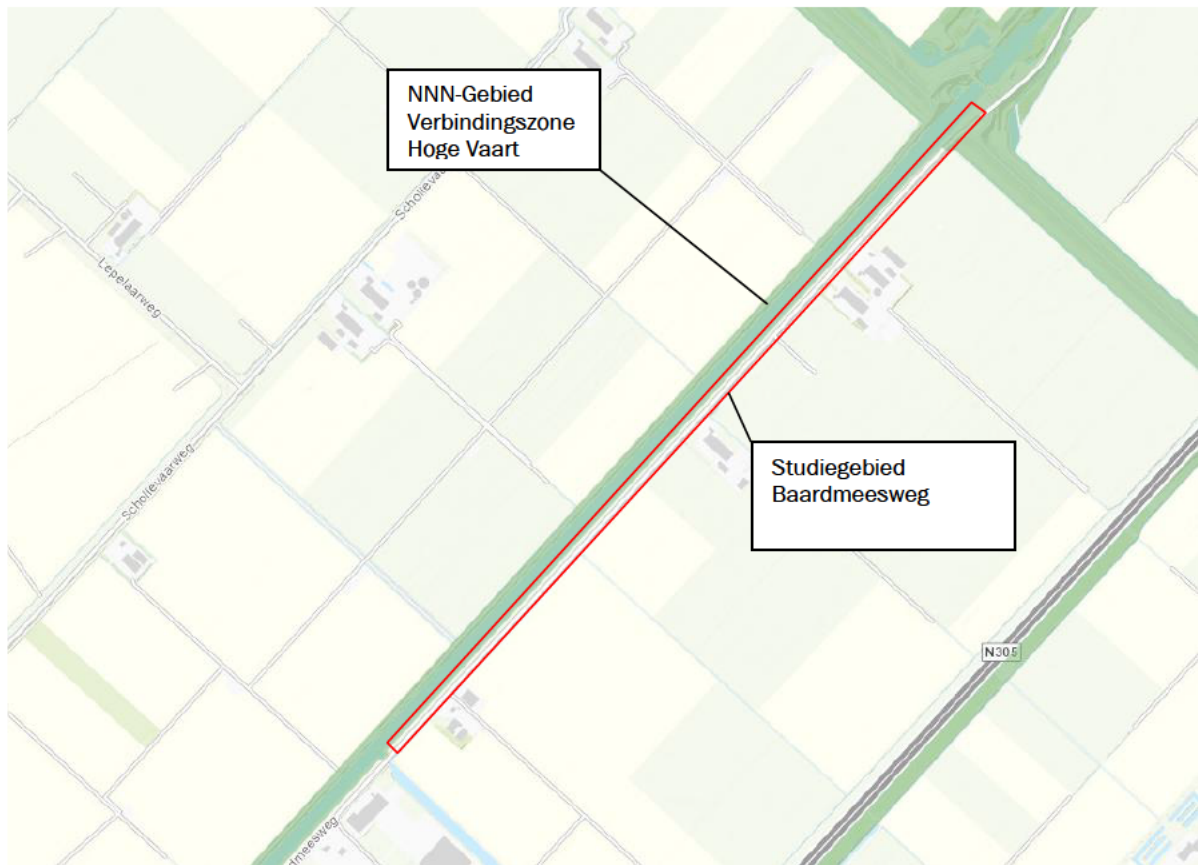
De wezenlijke kenmerken en waarden van van NNN-gebied Verbindingszone Hoge Vaart zijn het dienen als verbinding tussen N2000 gebieden Ketelmeer, Markermeer en Eemmeer & Gooimeer, zowel als tussen Oostelijk en Zuidelijk Flevoland voor droge, maar vooral natte soorten waaronder vissen, vleermuizen, bever, otter en potentieel ringslang.

De geplande activiteiten zoals beschreven in 1.2, hebben geen gevolgen voor de wezenlijke kenmerken en waarden van een NNN-gebied. Geen van de genoemde soorten zijn sterk afhankelijk van ruigte en zijn vooral afhankelijk van water. Wel zal hier nog steeds gefaseerd gemaaid moeten worden en ruigte gerealiseerd worden om rekening te houden met kleine marterachtigen zoals beschreven in paragraaf 3.3.6.

Figuur 4.3:

Studiegebied Baardmeesweg ten opzichte van NNN-gebied Verbindingszone Hoge Vaart.

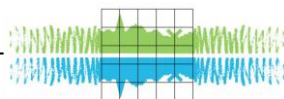

Studiegebied Lemstervaart

Studiegebied Lemstervaart bevindt zich gedeeltelijk binnen NNN-gebied Verbindingszone Lemstervaart.

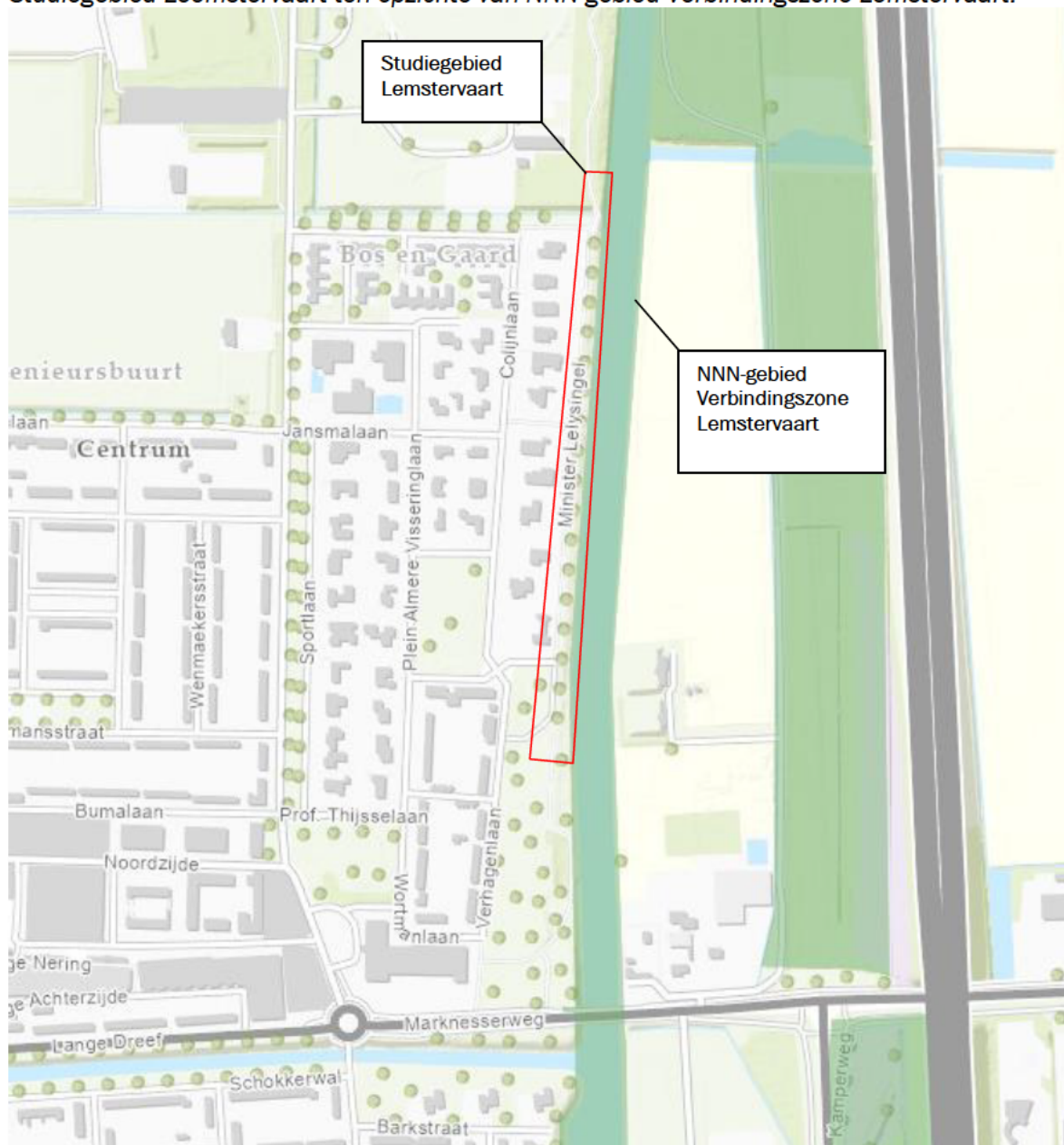
De wezenlijke kenmerken en waarden van NNN-gebied Verbindingszone Lemstervaart zijn het dienen als natte verbindingzone voor otter, zowel als een droge verbindingzone voor bosvogels. Bossoorten en vleermuizen. Daarbij dient het als foerageergebied en als corridor voor meervleermuis en watervleermuis.

De geplande activiteiten zoals beschreven in 1.2, hebben geen gevolgen voor de wezenlijke kenmerken en waarden van een NNN-gebied. Het gebied heeft door zijn intensieve beheer al bijna geen ruigte en mogelijkheden voor dieren. De aanwezige ruigte is niet verplicht voor de soorten genoemd in de wezenlijke kenmerken en waarden van NNN-gebied Verbindingszone Lemstervaart. Enkel “bossoorten” zoals kleine marterachtigen zouden negatieve effecten kunnen ondergaan van het verwijderen van de ruigte. In paragraaf 3.3.6 is al een maatregel beschreven die rekening houdt met de kleine marterachtigen waardoor geen andere maatregelen genomen hoeven te worden.

Figuur 4.4:

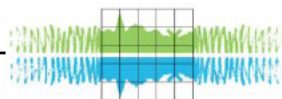
Studiegebied Leemstervaart ten opzichte van NNN-gebied Verbindingszone Leemstervaart.

5. Houtopstanden

Het studiegebied liggen buiten de bebouwde kombegrenzing van de houtopstanden.

Om de werkzaamheden uit te voeren hoeven er geen bomen gekapt te worden, waardoor er geen extra handelingen gedaan moeten worden ter bescherming van houtopstanden.

6. Vervolg

Provincie Flevoland is voornemens om in tussen 15 mei en 1 oktober vier vistracten in Flevoland intensiever te maaien. Op basis van de natuurwaarde is er in dit rapport advies gegeven over de mogelijke intensivering van het maaibeheer met eventuele mitigerende maatregelen en verplichte vergunningsaanvragen.

Met de natuurtoets zijn **geen** (jaarrond) beschermde nesten of verblijfplaatsen in het studiegebied aangetroffen. De activiteiten vinden binnen het broedseizoen plaats maar veroorzaken daarmee geen schadelijke effecten op beschermde nesten. Echter geldt voor broedende vogels in zijn algemeenheid dat er geen omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteiten mogelijk is. Ook buiten het broedseizoen mogen broedende vogels nooit zodanig verstoord worden met de activiteiten dat hun broedsucces in gevaar komt. Een korte inspectie op nesten voorafgaand aan de werkzaamheden is daarmee nodig. Hierbij zal ook rekening gehouden moeten worden met het maaibeheer aan de andere kant van de oever van de studiegebieden om te voorkomen dat beide oevers op het zelfde moment kaal gemaaid worden.

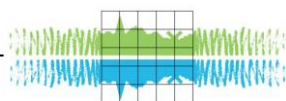
Verder zijn er **wel** kansen voor verblijfplaatsen en voortplantingsplaatsen voor kleine marterachtigen (wezel, hermelijn en bunzing) in de studiegebieden met uitzondering van studiegebied Lemstervaart. De werkzaamheden vinden plaats binnen de meest kwetsbare periode voor kleine marterachtigen waardoor er dus negatieve effecten op de staat van instandhouding van kleine marterachtigen voort kunnen komen waaronder het verstoren van voortplantingsplaats en verblijfplaats. Omdat de werkzaamheden niet binnen de gedragscode infrastructuur vallen zal een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteiten benodigd zijn en zullen mitigerende maatregelen opgesteld moeten worden in een activiteitenplan. Mitigerende maatregelen zouden kunnen inhouden dat er gefaseerd gemaaid moet worden dat er takkenrillen aangelegd moeten worden en dat er rekening gehouden moet worden met het maaibeheer van de oever aan de andere kant van het water. Door deze maatregelen worden er structuren gecreëerd waardoor er gemaaid kan worden zonder kleine marterachtigen te verstoren tijdens de meest kwetsbare periode.

Ook is geconstateerd dat ringslangen voor kunnen komen in de studiegebieden. Echter zijn de studiegebieden te nat om te dienen als overwinteringslocatie en zorgt de afwezigheid van compostvorming dat er geen geschikte voortplantingslocaties aanwezig zijn. Hierdoor zullen er dus **geen** negatieve effecten zijn op de staat van instandhouding van de ringslang. Het aanleggen van ruigere structuren zoals een takkenrillen voor de mitigatie van de kleine marterachtigen zou kunnen zorgen voor meer mogelijkheden door te dienen als voortplantingslocatie voor ringslang.

Er zijn **geen** schadelijke effecten door de activiteiten op Natura-2000 gebieden bevonden. Landschapsbeheer Flevoland doet geen onderzoek naar de uitstoot van stikstof en voert derhalve geen AERIUS-berekening uit, voor dit project kan het echter noodzakelijk zijn door een externe partij uit te voeren.

Daarentegen zullen de werkzaamheden **wel** schadelijke effecten kunnen hebben op de wezenlijke kenmerken en waarden van Natuur Netwerk Nederland-gebieden. Maar als de eerder benoemde maatregelen (gefaseerd maaien, aanleggen takkenrillen en het voorkomen van twee kort gemaaide oevers) nageleefd worden zullen deze schadelijke effecten niet op kunnen treden en kunnen de wezenlijke kenmerken en waarden gewaarborgd worden.

Voorgenomen is om **geen** bomen te kappen voor de werkzaamheden. Op het moment dat er wel bomen gekapt worden, zal er ook rekening gehouden moeten worden met de bepalingen uit de Omgevingswet met betrekking tot Houtopstanden. Dit houdt in ieder geval in dat gekapte bomen gemeld en herplant moeten worden.

Bronnenlijst

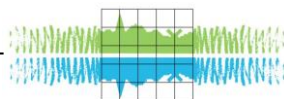
BIJ12. (2017). *Kennisdocument Bever*.

De Zoogdiervereniging. (2025). *Otter* | *De Zoogdiervereniging*.

<https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/otter>

NDFF. (2025). *Uitvoerportaal Nationale Database Flora en Fauna*. Laatst geraadpleegd op 20 augustus 2025

RAVON. (2025). *Ringslang*. RAVON. <https://www.ravon.nl/Soorten/Soortinformatie/ringslang>

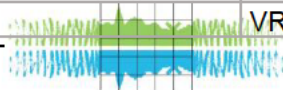
Bijlagen

Bijlage 1. Lijst beschermde soorten

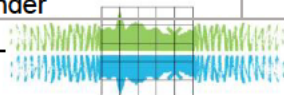
Deze lijst geeft de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten in de studiegebieden. Op basis van een eerste inschatting is bepaald of er potentie is voor beschermde soorten in de studiegebieden, deze zijn in de voorlaatste kolom met een 'Ja' aangeduid. Vervolgens is beoordeeld of deze soorten schadelijke effecten kunnen ervaren van de geplande natuuractiviteiten, dit wordt nader toegelicht in 3.3.

De beschermde nesten van enkele vogels zijn onderverdeeld in categorieën zoals de Provincie Flevoland die vastgesteld heeft in januari 2021. 1) nesten die ook buiten het broedseizoen door vogels gebruikt worden; 2) nesten van honkvaste koloniebroeders; 3) nesten van honkvaste vogels; 4) vogels die jaarlijks hetzelfde nest gebruiken en niet of nauwelijks in staat zijn zelf een nest te bouwen; 5a) honkvaste nesten, maar wel flexibel, in beginsel jaarrond beschermd, tenzij ecooloog anders aantoont; 5b) honkvaste nesten, maar wel flexibel, in beginsel niet jaarrond beschermd, tenzij ecooloog anders aantoont.

Soortgroep	Nederlandse naam	Vogelrichtlijn (§ 11.2.2, artikel 11.37 t/m 11.45)	Habitatrichtlijn en verdragen (§ 11.2.3, artikel 11.46 t/m 11.53)	Andere Soorten (§ 11.2.5 artikel, 11.54 t/m 11.59)	FL vrijstelling	Potentie in studiegebied	Schadelijke gevolgen
broedende vogels	allen	VR				Ja	Ja
nest 1	kerkuil	VR				Nee	Nee
nest 1	steenuil	VR				Nee	Nee
nest 2	gierzwaluw	VR				Nee	Nee
nest 2	huismus	VR				Ja	Nee
nest 2	roek	VR				Nee	Nee
nest 3	boerenwaluw	VR				Ja	Nee
nest 3	grote gele kwikstaart	VR				Nee	Nee
nest 3	torenvalk	VR				Ja	Nee
nest 4	bosuil	VR				Nee	Nee
nest 4	ransuil	VR				Ja	Nee
nest 5a	boomvalk	VR				Ja	Nee
nest 5a	buizerd	VR				Ja	Nee
nest 5a	havik	VR				Ja	Nee
nest 5a	oehoe	VR				Nee	Nee
nest 5a	ooievaar	VR				Nee	Nee
nest 5a	raaf	VR				Nee	Nee
nest 5a	rode wouw	VR				Nee	Nee
nest 5a	sperwer	VR				Nee	Nee
nest 5a	wespendief	VR				Nee	Nee
nest 5a	zwarte wouw	VR				Nee	Nee
nest 5a	zeearend	VR				Nee	Nee
nest 5b	blauwe reiger	VR				Nee	Nee
nest 5b	draaihals	VR				Nee	Nee

nest 5b	groene specht	VR				Nee	Nee
nest 5b	grote bonte specht	VR				Ja	Nee
nest 5b	huiswaluw	VR				Ja	Nee
nest 5b	ijsvogel	VR				Ja	Nee
nest 5b	kleine bonte specht	VR				Nee	Nee
nest 5b	middelste bonte specht	VR				Nee	Nee
nest 5b	oeverwaluw	VR				Nee	Nee
nest 5b	spreeuw	VR				Ja	Nee
nest 5b	tapuit	VR				Nee	Nee
nest 5b	zwarte specht	VR				Nee	Nee
Zoogdieren	aardmuis			AS	x	Ja	X
Zoogdieren	bever		HRV			Nee	Nee
Zoogdieren	boomarter			AS		Ja	Nee
Zoogdieren	bosmuis			AS	x	Ja	X
Zoogdieren	bosvleermuis		HRV			Nee	Nee
Zoogdieren	bunzing			AS		Ja	Ja
Zoogdieren	damhert			AS		Nee	Nee
Zoogdieren	das			AS		Nee	Nee
Zoogdieren	dwergmuis			AS	x	Ja	X
Zoogdieren	dwerfspitsmuis			AS	x	Ja	X
Zoogdieren	edelhert			AS		Nee	Nee
Zoogdieren	eekhoorn			AS		Nee	Nee
Zoogdieren	egel			AS	x	Ja	X
Zoogdieren	franjestaart		HRV			Nee	Nee
Zoogdieren	gewone bosspitsmuis			AS	x	Nee	Nee
Zoogdieren	gewone dwergvleermuis		HRV			Ja	Nee
Zoogdieren	gewone grootoorvleermuis		HRV			Nee	Nee
Zoogdieren	grote bosmuis			AS		Nee	Nee
Zoogdieren	haas			AS	x	Nee	Nee
Zoogdieren	hermelijn			AS		Ja	Ja
Zoogdieren	huisspitsmuis			AS	x	Nee	Nee
Zoogdieren	kleine dwergvleermuis		HRV			Nee	Nee
Zoogdieren	konijn			AS	x	Ja	Nee
Zoogdieren	laatvlieger		HRV			Ja	Nee
Zoogdieren	meervleermuis		HRV			Ja	Nee
Zoogdieren	noordse woelmuis		HRV			Nee	Nee
Zoogdieren	otter		HRV			Nee	Nee
Zoogdieren	ree			AS	x	Nee	Nee
Zoogdieren	rosse vleermuis		HRV			Nee	Nee
Zoogdieren	rosse woelmuis			AS	x	Nee	Nee
Zoogdieren	ruige dwergvleermuis		HRV			Ja	Nee
Zoogdieren	steenarter			AS		Ja	Nee
Zoogdieren	tweekleurige vleermuis		HRV			Nee	Nee
Zoogdieren	veldmuis			AS	x	Ja	X
Zoogdieren	veldspitsmuis			AS		Nee	Nee
Zoogdieren	vos			AS	x	Ja	X
Zoogdieren	waterspitsmuis			AS		Nee	Nee
Zoogdieren	watervleermuis		HRV			Nee	Nee
Zoogdieren	wezel			AS		Ja	Ja
Zoogdieren	woelrat			AS	x	Nee	Nee
Zoogdieren	wolf		HRV			Nee	Nee
Amfibieën	alpenwatersalamander			AS		Nee	Nee

Amfibiëen	bruine kikker			AS	x	Nee	Nee
Amfibiëen	gewone pad			AS	x	Nee	Nee
Amfibiëen	kamsalamander		HRV			Nee	Nee
Amfibiëen	kleine watersalamander			AS	x	Nee	Nee
Amfibiëen	meerkikker			AS		Nee	Nee
Amfibiëen	middelste groene kikker/bastaard kikker			AS	x	Nee	Nee
Amfibiëen	rugstreeppad		HRV			Nee	Nee
Amfibiëen	vroedmeesterpad		HRV			Nee	Nee
Reptielen	levendbarende hagedis			AS		Nee	Nee
Reptielen	ringslang			AS		Nee	Nee
Reptielen	zandhagedis		HRV			Nee	Nee
Vissen	beekprik			AS		Nee	Nee
Vissen	grote modderkruiper			AS		Nee	Nee
Vissen	houting		HRV			Nee	Nee
Vissen	kwabaal			AS		Nee	Nee
Vissen	steur		HRV			Nee	Nee
Weekdieren	platte schijfhoren		HRV			Nee	Nee
Insecten	gevekte witsnuitlibel		HRV			Nee	Nee
Insecten	grote vos			AS		Nee	Nee
Insecten	grote vuurvliinder		HRV			Nee	Nee
Insecten	grote weerschijnvlinder			AS		Nee	Nee
Insecten	noordse winterjuffer		HRV			Nee	Nee
Insecten	rivierrombout		HRV			Nee	Nee
Insecten	teunisbloempijlstaart		HRV			Nee	Nee
Insecten	sleedoornpage			AS		Nee	Nee
Mossen	tonghaarmuts		HRV			Nee	Nee
Planten	akkerboterbloem			AS		Nee	Nee
Planten	bergnachtorchis			AS		Nee	Nee
Planten	blaasvaren			AS		Nee	Nee
Planten	bruinrode wespenorchis			AS		Nee	Nee
Planten	geelgroene wespenorchis			AS		Nee	Nee
Planten	glad biggenkruid			AS		Nee	Nee
Planten	groensteel			AS		Nee	Nee
Planten	grote bosaardbei			AS		Nee	Nee
Planten	kluwenklokje			AS		Nee	Nee
Planten	muurbloem			AS		Nee	Nee
Planten	naakte lathyrus			AS		Nee	Nee
Planten	smalle raai			AS		Nee	Nee
Planten	stofzaad					Nee	Nee
Planten	wilde ridderspoor			AS		Nee	Nee
Planten	wolfskers			AS		Nee	Nee

